

Raadsinformatiebrief

Zaaknummer: 39004-2022 /

Auteur	: Marc van der Straaten
Domein	: Dienstverlening
Team	: Financiën
E-mail	: Marc.vanderStraaten@gemeentemaashorst.nl
Port.	: Gijs van Heeswijk

Aan de leden van de gemeenteraad van Maashorst.

Onderwerp

Reactie in eerste termijn van het college op de algemene beschouwingen Programmabegroting 2023

Kennisnemen van

De reactie van het college op de algemene beschouwingen Programmabegroting 2023

Inleiding

Op 20 september 2022 heeft het college u de Programmabegroting 2023 aangeboden ter beoordeling en vaststelling. Deze biedt een financieel gezonde basis voor de verdere concretisering van onze ambities, zoals vastgelegd in het bestuursakkoord 'Samen bouwen we Maashorst'.

We danken u voor uw positieve inbreng op de Programmabegroting via de algemene beschouwingen. In grote lijnen bevestigt u daarmee dat wij als college de juiste keuzes maken. Ook doet u ons aanbevelingen, die we graag betrekken bij de verdere voorbereiding van beleid.

In deze informatiebrief reageren we op uw beschouwingen.

Kernboodschap

De reactie van ons college op uw inbreng via de algemene beschouwingen op de Programmabegroting 2023.

Reactie op uw beschouwingen in eerste termijn

Hieronder voorzien wij uw beschouwingen per programma van een inhoudelijke reactie.

PROGRAMMA 1. VEILIGHEID

BOA's

Verschillende fracties vragen aandacht voor de inzet van onze BOA's. Ze maken zich zorgen of er voldoende opgetreden kan worden tegen de toenemende overlast, met name in het buitengebied in verband met stropen, afvaldumping en bijvoorbeeld illegaal motorcrossen (zoals Maashorst Vooruit aangeeft). Daarbij komt ook de vraag van Jong Maashorst of de in te zetten capaciteit voldoende is.

Voor het college is de inzet van de zogenaamde groene BOA nieuw. De functie van deze BOA die met name opereert in het buitengebied, werpt zijn vruchten af. Maar tegelijkertijd realiseren we ons dat hij niet overal tegelijk kan zijn en soms ook assistentie nodig heeft. Wel wordt de inzet van groene BOA's in de regio ook gecoördineerd in samenwerking met Samen Sterk in Brabant (SSiB). Bij de evaluatie van de organisatie zullen we daarom niet alleen het functiehuis, maar ook de capaciteit meenemen. Dan volgen in het voorjaar 2023 mogelijk ook aanvullende voorstellen voor uitbreiding van de capaciteit. Dat kan ook gevolgen hebben voor de inzet van onze BOA's. Een en ander hangt samen met het uit te oefenen takenpakket.

In antwoord op vragen van Jong Maashorst, waarin zij de zorg uitspreekt of de voorgestelde uitbreiding volstaat, constateren we dat dat afhangt van het gewenste handhavingsniveau dat wij voorstaan. Het gebied van de gemeente Maashorst is uitgebreid en de nu voorgestelde uitbreiding met één BOA is minimaal, zeker nu we zien dat de politie zich door personeelstekort steeds meer beperkt tot haar kerntaken. Dat betekent dat onze BOA's steeds vaker ingezet worden bij (het toenemende aantal) evenementen, demonstraties en betogingen. Daarnaast leveren zij ook een bijdrage aan het Interventieteam Maas en Leijgraaf.

Voor ons hebben wijkgericht werken en leefbaarheid woonomgeving prioriteit, maar die schieten er door het uitgebreidere takenpakket weleens bij in. Daarom willen we in het voorjaar 2023 met uw raad in gesprek naar aanleiding van de hierboven genoemde evaluatie van de organisatie over het gewenste takenpakket en de daarbij behorende inzet van capaciteit. Dan kan ook de vraag van UdenPlusLanderd ter sprake komen in hoeverre wij burgerinitiatieven op het gebied van het bewaken van de verkeersveiligheid en sociale veiligheid kunnen koppelen aan BOA's en wijkagenten in de vorm van een structurele samenwerking. Om hierboven aangegeven redenen is dat nog niet gebeurd, met uitzondering van het project 'De witte voetjes' op het gebied van sociale veiligheid. Maar dat is geen structureel project.

Drugsoverlast

Het CDA vraagt ons om aan te geven hoe op dit moment drugsoverlast en drugsgebruik worden geminimaliseerd. Dat wordt op verschillende manieren aangepakt. De aanpak van ondermijning/georganiseerde criminaliteit is gericht op de productie van en handel in (synthetische) drugs, en het verstoren van het verdienmodel hiervan. Bij de zorg voor een veilige woon- en leefomgeving ligt de nadruk meer op repressie. Er is een goede samenwerking tussen partners die betrokken zijn bij de aanpak van drugsoverlast/drugsgebruik. Denk hierbij aan jongerenwerk, politie, verslavingszorg, scholen, HALT, etc. Drugsgebruik staat namelijk vaak niet op zich. Verschillende factoren zijn van invloed. Regelmatig is er sprake van multiproblematiek die zowel een zorgkant als een veiligheidskant heeft. Deze problemen worden gezamenlijk en integraal besproken en aangepakt in het *Casus Op Maat*-overleg, waarin we zoeken naar de goede balans tussen preventie, zorg en repressie. Dat gebeurt met de veiligheidspartners die daarvoor in dat specifieke geval een rol kunnen spelen. Deze partners organiseren ook regelmatig preventiebijeenkomsten vanuit hun eigen organisatie. De ouders en scholen spelen eveneens een rol bij de aanpak. Daarom wordt er binnenkort een informatiebijeenkomst georganiseerd voor de ouders van jongeren. Jong Maashorst vroeg hier ook specifiek naar in het kader van veiligheid voor de jeugd. Tussen de zorg- en veiligheidspartners is intensief en frequent contact over zorgcasussen en jeugd(overlast). In deze overleggen wordt er ook een aanpak op persoon of groep besproken.

De regie op de aanpak van zorg- en veiligheidsproblematiek en -casuïstiek ligt bij de gemeente. Het wordt steeds ingewikkelder om partijen samen te brengen en elkaar scherp te houden bij het nakomen van afspraken, mede doordat steeds meer casuïstiek met dezelfde beperkte capaciteit moet worden aangepakt. Daarvoor is een regievoerder complexe casuïstiek dringend nodig. Deze is opgenomen in de begroting voor 2023. Gelukkig is het jongerenwerk goed

bereikbaar en inzetbaar in relatie tot de aanpak op jeugd(overlast), dat ook is opgenomen in het door ons gesubsidieerde takenpakket van het Jongerenwerk.

PROGRAMMA 2. VERKEER EN VERVOER

Parkeerbeleid en Mobiliteitsplan

We nemen uiteraard de wens van PRO ter harte voor een fiets- en voetgangersvriendelijk winkelcentrum. Bij het opstellen van ons nieuwe parkeerbeleid in 2023 zullen we rekening houden met de veranderende parkeerdruk, de parkeernorm en het vormen van een parkeerfonds. En in het nieuwe mobiliteitsplan zullen we fietsers en voetgangers prominent meenemen. Dat geldt natuurlijk niet alleen voor het winkelcentrum, maar voor de totale gemeente. Ook bij het college hebben fietsers en voetgangers een streepje voor op de auto. Dat komt de bereikbaarheid, veiligheid en gezondheid – kortom de leefbaarheid van heel Maashorst – alleen maar ten goede. Voor het opstellen van een nieuw mobiliteitsplan hebben we in de begroting van 2023 een bedrag van € 125.000 gereserveerd.

Onderzoek HUBS, BRT

Jong Maashorst vraagt naar de status van het onderzoek en de inzet van de Bus Rapid Transit (BRT), en het tijdspad. Ook wij zijn voorstander van de BRT. Voor wie niet precies weet wat dit inhoudt: BRT is een bussysteem waarbij met hoge frequentie en snelheid wordt gereden. Het systeem combineert betrouwbare reistijden met hoge vervoerscapaciteit, biedt comfort, en het is goed herkenbaar als hoogwaardig vervoersproduct. BRT wordt nog niet ingezet in onze omgeving. Het is onderdeel van de zogenaamde brede mobiliteitsaanpak *A50 corridor Nijmegen- Eindhoven*. Het Rijk, betrokken provincies en de omliggende gemeenten gaan hier onderzoek naar doen. We verwachten dat dit onderzoek in de tweede helft van 2023 klaar is.

Extra fietsenstallingen

De mogelijkheid van extra fietsenstallingen in Uden centrum, waar Jong Maashorst naar vraagt, gaan we in 2023 nader onderzoeken. Daarbij zullen we breder kijken dan alleen de locatiekeuze en omvang van de stalling. Ook het faciliteren van oplaadpunten en deelmobiliteit zullen we hierin meenemen. Uiteraard bedenken we dit niet vanuit het gemeentehuis, maar wordt dit een participatief traject samen met onder meer Fiets Forum Maashorst en de directe omgeving.

Deelvervoer

Jong Maashorst vraagt hoe het college kijkt naar uitbreiding van het elektrisch deelvervoer. We zijn trots op het deelvervoer dat we samen met IBN, Area en Brabant Zorg beheren. Het gebruik hiervan loopt goed. Het gebruik onder inwoners mag nog toenemen. Sinds de herindeling van Maashorst gaat het deelvervoer door het leven als: Samen duurzaam op weg. We kijken hoe in elke kern deelvervoer kan komen staan en zijn op zoek naar maatschappelijke partners hierin. De auto's zullen ook voorzien worden van een nieuwe stickerlaag. We onderzoeken of fietsen ook aan het deelvervoer kunnen worden toegevoegd. Dit kan een mooie en duurzame aanvulling zijn op de toeristische en recreatieve bereikbaarheid van voorzieningen in onze gemeente. En als zodanig nemen we dat ook op in de mobiliteitsplannen.

GVVP

Het CDA is benieuwd wanneer er een actualisatie plaatsvindt van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP). Wij kunnen u toezeggen dat we het GVVP in 2024 gaan evalueren en actualiseren. Het zal eveneens onderdeel zijn van de al in 2023 op te starten vorming van het Maashorst mobiliteitsplan. Uw raad wordt hierin via de reguliere planning&control-cyclus meegenomen.

Fietspaden

Het CDA vraagt of het college een prioriteitenlijst kan maken van fietspaden waar onderhoud noodzakelijk is en of wij kunnen aangeven welke bedragen er eventueel extra nodig zijn de komende jaren om het onderhoud weer op peil te brengen. In reactie daarop laten we u weten dat er op dit moment een weginspectie wordt uitgevoerd op alle wegen en fietspaden in de gemeente. Die weginspectie zal duidelijk maken welke fietspaden de hoogste urgentie (en daarmee prioriteit) hebben voor onderhoud. Het is op dit moment niet mogelijk om aan te geven welke bedragen er eventueel extra nodig zijn, zonder de resultaten uit de weginspectie. Ieder schadebeeld heeft immers ander onderhoud nodig, dat weer andere kosten met zich meebrengt. De resultaten uit de weginspectie nemen we mee in het meerjaren-investeringsprogramma (MIP) en vanuit hier worden er de benodigde budgetten aangevraagd.

Ook constateert het CDA dat het fietspad van Bernhoven richting Zeeland door fietsers als gevaarlijk wordt ervaren door het landbouwverkeer. De fractie vraagt ons met prioriteit te kijken naar de situatie ter plaatse en met verbetervoorstellen te komen. Dit fietspad is ook de landbouwroute langs de Rondweg. Het is zodanig ingericht dat naast fietsers ook landbouwverkeer gebruik kan maken van deze parallelweg. De inrichting is tot stand gekomen met medewerking van veel belangenorganisaties. Ons hebben geen signalen bereikt dat er sprake is van een onveilige situatie.

Het is voor alle fietsers belangrijk om een toegankelijk fietsnetwerk te hebben, zo laten we het CDA weten, in reactie op haar vraag hoe we lokale inclusie zullen toepassen in het fietsnetwerk. We gaan dit onderzoeken door intensief overleg met de organisaties die deze doelgroepen vertegenwoordigen. Ook wij willen dat er goed gebruik kan worden gemaakt van ons fietsnetwerk door duofietsen, handfietsen en andere bijzondere fietsen voor mensen met een beperking.

Over de stand van zaken rond de snelfietsroute F264 ('Duits Lijntje'), waar het CDA naar vraagt, kunnen we het volgende laten weten: het onderzoek waar uw raad destijds naar vroeg, is uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek zijn inmiddels met u gedeeld. Het vigerend provinciaal beleid voor snelfietspaden heeft een remmende werking op de stimulering en financiering van snelfietspaden tussen de kleinere kernen. Wij hebben daarom als gemeente Maashorst samen met gemeente Land van Cuijk en gemeente Oss gesprekken lopen om dit aangepast te krijgen in het nog uit te werken uitvoeringsprogramma van de provincie. Dit zal meer duidelijkheid gaan geven na de provinciale verkiezingen van volgend jaar.

HOV

Het CDA constateert dat de aansluitingen in het HOV (Hoogwaardig Openbaar Vervoer) in de dorpen niet optimaal zijn en vraagt ons om met de vervoerders in gesprek te gaan over de dienstenregeling. We herkennen dit probleem en zullen het bij de provincie onder de aandacht brengen tijdens de jaarlijkse gesprekken over de prestaties en verbeteringen binnen de bestaande concessie. We kunnen u echter niets beloven, omdat de vervoerders en de provincie een bestaande concessie hebben die nog loopt tot 2025.

PROGRAMMA 3. ECONOMIE EN TOERISME

Ondernemersplatform

Over de voorgestelde structurele investering voor de stimulering van het MKB laten wij Maashorst Vooruit weten dat het genoemde budget van € 20.000 niet is bedoeld voor een overkoepelend ondernemersplatform. We willen dit budget in afstemming met de ondernemersverenigingen van Maashorst gaan besteden aan stimulering van het MKB in de kernen. Het budget is nog niet verdeeld over de kernen. Daarnaast ondersteunen we het overkoepelend platform dat door verschillende ondernemersverenigingen wordt opgericht. Zo is er een bijdrage van € 2.500 geleverd aan de opstart hiervan.

Toeristenbelasting

Wij nemen kennis van het standpunt van Voor de Dorpen over de tariefstelling van de toeristenbelasting. De verhoging van het hoge tarief per persoon per overnachting is slechts geïndexeerd. In de gehele gemeente heffen wij toeristenbelasting. Daarmee realiseren we niet alleen voorzieningen voor toeristen, maar ook voor onze inwoners. Die hebben hiervan dus ook profijt. Onze toeristenbelasting zit overigens onder het landelijk gemiddelde. Met de inkomsten ervan willen we bijdragen aan onze ambitie om de meest aantrekkelijke gemeente van Brabant te worden. Samen met de recreatieve ondernemers stellen we hiervoor een visie en een uitvoeringsprogramma op.

Tegemoetkoming ondernemers

Wij begrijpen dat UdenPlusLanderd aandacht vraagt voor ondernemers die het financieel zwaar hebben door de huidige energieprijzen. Voorsnog zijn wij niet voornemens aanvullende financiële maatregelen te treffen naast de maatregelen die de Rijksoverheid treft. Wel zijn we bereid – indien noodzakelijk – in individuele gevallen maatwerk te leveren. Hierbij moet u bijvoorbeeld denken aan coulance bij facturen die wij als gemeente direct versturen (betalingsregelingen).

Bedrijventerreinen

Voor de Dorpen staat stil bij de ontwikkeling van bedrijventerreinen. Op dit moment zijn de bedrijventerreinen Hoogveld-Zuid, Voederheil en Reek-Zuid in ontwikkeling. In de omgevingsvisie geven we de randvoorwaarden aan voor locaties voor nieuwe bedrijventerreinen. Er is een quickscan gedaan naar mogelijke nieuwe locaties. Deze inventarisatie wordt verder uitgewerkt om tot locatiekeuzes te komen. Daarnaast ontwikkelen we kleinere inbreidingslocaties op de bestaande terreinen. Op deze wijze willen we bedrijven faciliteren en behouden voor de betreffende kern dan wel voor onze gemeente als geheel.

Centrumvisie Uden

Met betrekking tot de economische visie al dan niet in relatie tot de centrumvisie, verwijzen we het CDA naar het door uw raad vastgestelde bestuursakkoord. Juist om het ijzer te smeden als het heet is, zijn de kansrijke speerpunten van de economische analyse in het bestuursakkoord opgenomen en doorvertaald in het uitvoeringsprogramma. Voorsnog willen we eerst inzetten op deze speerpunten. In de economische analyse is het centrum van Uden als belangrijk speerpunt opgenomen. In het bestuursakkoord is ook het economisch belang van het centrum van Uden aangegeven. De centrumvisie is in 2021 vastgesteld door de voormalige Udense raad. Vanaf 2022 zijn we samen met de stakeholders bezig met de uitvoering hiervan.

Voorts vraagt het CDA aandacht voor leegstand en spreekt de wens uit dat de uitstraling van specifieke delen in het centrum van Uden wordt verbeterd. Samen met *Uden Centrum Management* zijn we bezig met de aanpak van leegstand in het centrum van Uden. Een van de onderdelen van die aanpak is het onderzoek naar een leegstandsverordening. Er ligt een eerste conceptverordening klaar, met daarbij de voor- en nadelen. Van belang voor het vervolg is

draagvlak binnen de Uden Centrum Vastgoed Vereniging. De leegstandsverordening biedt immers slechts beperkt een oplossing voor de uitstraling van panden. In een leegstandsbeschikking kan de gemeente een eigenaar verplichten om het gebouw gereed te maken voor gebruik. De uitstraling van panden valt hier buiten. In de APV staan regels voor de veiligheid van een gebouw. Een van de eerste uitvoeringsonderdelen van de centrumvisie zijn kleine ingrepen in de openbare ruimte. Samen met stakeholders die eerder zitting hadden in Team Uden Centrum (de klankbordgroep die betrokken was bij de totstandkoming van de visie) is centrum-breed een lijst gemaakt met mogelijke verbeteringen op korte termijn. De lijn vanuit de centrumvisie is dat projecten geïnitieerd kunnen worden vanuit de samenleving of het bestuur. Opknappen van de Oranjepassage is op dit moment niet als project gedefinieerd. Daar komt bij dat de Oranjepassage particulier eigendom is.

Jong Maashorst vraagt ook wanneer een evenemententerrein verwacht kan worden. Er zijn in het verleden al verschillende terreinen onderzocht, maar er is nog geen geschikte locatie gevonden. Het komen tot een locatie voor een evenemententerrein bevindt zich dus nog in de verkenningsfase. We houden u als raad via de planning&control-cyclus op de hoogte van de voortgang.

Economische promotie

De structurele investering voor de bevordering van toerisme waar Maashorst Vooruit naar vraagt, is voor het Maashorst-breed oppakken van activiteiten waarmee we de ambitie willen waarmaken dat Maashorst de meest aantrekkelijke gemeente van Brabant is. De rol van de gemeente hierin is faciliterend. In Maashorst is een Platform Toerisme Maashorst (PTM) actief. Daarin zijn de recreatieve ondernemers betrokken. Het platform ondersteunt ondernemers met werkzaamheden rondom promotie, routebeheer en evenementen. En heeft bovendien een sleutelrol bij het opstellen van de toeristisch recreatieve visie. Wanneer de visie is opgesteld, gaat het college samen met PTM aan de slag met een uitvoeringsprogramma.

We versterken binnen de mogelijkheden van het bestemmingsplan graag de al aanwezige toeristische voorzieningen aan de zuidkant van natuurgebied de Maashorst. Wij ondersteunen ook toeristische activiteiten met horeca om bezoek aan het natuurgebied te spreiden. Op de vraag van Maashorst Vooruit hierover kunnen we verder antwoorden dat er voor één ondernemer een vergunning is afgegeven voor het realiseren van een natuurpoort dichtbij Naat Piek. In de concept-omgevingsvisie is de ambitie opgenomen van een recreatielandschap als beschermende schil rond natuurgebied De Maashorst. We zien ook mogelijkheden om de recreatie aan de zuidkant van De Maashorst te verbinden met de recreatieve voorzieningen in Uden en Uden Centrum.

Jong Maashorst vraagt of het college werkt aan een Maashorst App. De website Explore Maashorst is het uithangbord voor alle toeristische en recreatieve ontwikkelingen in onze gemeente. Denk aan een agenda, informatie, aanbiedingen en nieuws. Dit wordt ontwikkeld en we investeren hierin vanuit ons streven naar branding van onze (nieuwe) gemeente. Er wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een Maashorst-app in het kader van het uitvoeringsprogramma Dienstverlening.

PROGRAMMA 4. ONDERWIJS

Onderwijshuisvesting

We staan in goed contact met het Udens College als het gaat over de huisvesting van leerlingen, waar het CDA naar vraagt. In december 2021 is op basis van de toenmalige situatie onderzoek gedaan naar benodigde capaciteit. Daaruit kwam geen noodzaak tot uitbreiding naar voren. En in het kader van het Onderwijshuisvestingprogramma 2023 heeft het Udens College geen aanvraag ingediend.

De ontwikkelingen bij het Udens College nemen we mee in het volgend jaar door u vast te stellen Integraal Huisvestingsplan (IHP) gemeente Maashorst. In dit IHP kijken we ook naar het leegstaande schoolgebouw in 't Oventje, waaraan het CDA refereert. Hieruit zal blijken of het gebouw voor onderwijs gebruikt zal worden. Jong Maashorst vraagt specifiek om duurzaam behoud van schoolgebouwen. Ook dit onderwerp nemen we mee in het nog op te stellen IHP. Tot slot kunnen we Jong Maashorst geruststellen: onlangs hebben we tijdens een overleg de schoolbesturen gewezen op de subsidiemogelijkheden voor het vergroenen van schoolpleinen. Ook kunnen we UdenPlusLanderd mededelen dat we in gesprek zijn met het schoolbestuur van de Morgenzon over de grootte van het schoolplein.

NPO-middelen

Maashorst Vooruit wil graag een toelichting op de inzet van de NPO-middelen (Nationaal Programma Onderwijs). In juni 2022 heeft u hierover een raadsinformatiebrief ontvangen. De middelen worden besteed aan:

- (1) een breed taalonderzoek in het primair en voortgezet onderwijs
- (2) inzet vervolg activiteiten/projecten Familiecontactpersoon bij KIEM en SAAM
- (3) jongerenwerk op het voortgezet onderwijs
- (4) onderwijszorgarrangementen bij speciaal basisonderwijs
- (5) Circle of Talent/Xpress.

Volgende maand staat het uitvoeringsplan NPO-middelen voor de eerste € 550.000 op de agenda van het college. Voor de resterende € 400.000 zijn we nog in overleg met de scholen en aanbieders van kinder- en peuteropvang. Daarbij ligt de focus op activiteiten gericht op de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Verbinding onderwijs en zorg & welzijn

We onderschrijven van harte de suggestie van PRO dat de verbinding tussen onderwijs en zorg en welzijn prioriteit moet krijgen. Evenals de fractie zijn we van mening dat dit mogelijkheden biedt om potentiële toekomstige problemen preventief aan te pakken. Daarom hebben we bijvoorbeeld al jongerenwerk op het Udens College ingezet en is een aansluitfunctionaris vanuit ONS welzijn op deze school aanwezig. Op een aantal basisscholen wordt de familiecontactpersoon als pilot ingezet om kwetsbare kinderen en hun gezinnen te ondersteunen.

Onderwijsachterstandenbeleid

GroenLinks is benieuwd naar het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid. Het maken van dit beleid staat voor 2023 op de planning. Het is de bedoeling dat de uitkomsten van het eerdergenoemde brede taalonderzoek (vanuit de NPO-middelen) hierin worden meegenomen.

Laaggeletterdheid en digitale vaardigheden

Welke initiatieven worden ondernomen om mensen die digitale vaardigheden missen te scholen of anderszins over gemeentelijke aangelegenheden te informeren? Dat vraagt UdenPlusLanderd. In onze gemeente hebben we Digi-Taalhuis Maashorst. Dit is een samenwerking van verschillende organisaties die zich met allerlei activiteiten richt op het verbeteren van basisvaardigheden (lezen, schrijven, rekenen én digitale vaardigheden) van de

inwoners van Maashorst. Het Digi-Taalhuis organiseert onder andere cursussen digitale vaardigheden in de bibliotheken van Uden, Schaijk en Zeeland. Daarnaast zijn er computercursussen voor senioren van SeniorWeb in Eigen Herd. Inwoners met vragen over websites van de overheid of vragen over het digitaal regelen van zaken met de overheid, kunnen terecht bij het Informatiepunt Digitale Overheid in de bibliotheken in Schaijk, Uden, Volkel en Zeeland. Daarbij moet u denken aan zaken als aanvragen DigiD, energietoeslag en rijbewijs of het betalen van verkeersboetes.

UdenPlusLanderd vraagt daarnaast om periodieke informatie over de aanpak van laaggeletterdheid en de resultaten daarvan. We kunnen uw raad aan het begin van elk jaar informeren over de resultaten van het voorgaande jaar en stappen die we het komende jaar gaan zetten.

PROGRAMMA 5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

Accommodaties

Maashorst Vooruit concludeert dat wij € 60.000 uittrekken voor een onderzoek naar de harmonisatie van huur en tarieven voor de accommodaties van het verenigingsleven. De fractie vraagt zich af of hierbij ook onderzoek wordt gedaan naar de harmonisatie van de subsidies, en op welke termijn wij een voorstel kunnen doen voor de harmonisatie. In reactie hierop laten we u weten dat we een voorstel en bijbehorende planning voor de vernieuwing van het accommodatiebeleid en de tariefstelling in het eerste kwartaal van 2023 met u zullen delen. Ook informeren wij u dan over de voorgestelde aanpak en planning voor de harmonisatie van het subsidiebeleid voor de vrijwilligersorganisaties. We verwachten dat zowel een nieuw accommodatiebeleid als subsidiebeleid eind 2023 kunnen worden voorgelegd aan uw raad.

We zijn het eens met het CDA als die stelt dat het geen verschil zou moeten maken of een vereniging van de gemeente huurt of een eigen gebouw heeft, waar het gaat om gemeentelijke ondersteuning in de kosten. Zeker nu de huidige energiecrisis zo'n enorme impact heeft op de kosten van verenigingen. Wij zijn op dit moment aan het inventariseren welke verenigingen als gevolg van de energiecrisis in de problemen zijn gekomen. We willen voor iedere vereniging kijken hoe we die het beste kunnen ondersteunen.

In antwoord op de vraag (ook van het CDA) over de mogelijkheid van een (revolverend) energiefonds voor verenigingen om versneld te kunnen verduurzamen: zo'n fonds is inderdaad een optie die we aan het onderzoeken zijn. Zo kijken we ook in hoeverre het mogelijk is om investeringen naar voren te halen, om zodoende ook snel duurzame oplossingen te bieden.

In reactie op de vraag daarnaar van Jong Maashorst, laten we u weten dat we op korte termijn toelichting zullen geven op de stand van zaken rond de uithuizing van vereniging Red Sox.

Cultuurbeleid

We willen PRO graag geruststellen, in reactie op haar verzoek om in het nieuw te ontwikkelen cultuurbeleid vooral ook ruimte te bieden aan andere culturele initiatieven zoals harmonieën, fanfares, muziek- en toneelgezelschappen, theater, poppodia, kunstklassen en carnavalsverenigingen. We sluiten geen enkel cultureel initiatief uit en juichen het juist toe dat ons cultuurbeleid het brede cultuurveld vertegenwoordigt. De periode mei 2022 - mei 2023 wordt benut om nieuw cultuurbeleid voor Maashorst te ontwikkelen, met aandacht voor diverse beleidsonderdelen, zoals cultuureducatie, locaties, voorzieningen en subsidiëring. Daarbij betrekken we het brede lokale culturele veld, dus zowel professionele culturele instellingen als de lokale amateurverenigingen en -gezelschappen. Carnavalsverenigingen vallen onder het kopje erfgoed en krijgen in dat toekomstige beleid een plek.

Verenigingen

We nemen de suggestie van het CDA zeker mee om verenigingen met veel vrijwilligers mogelijkheden te bieden hen (gesubsidieerd) te laten scholen. Op dit moment is er vanuit de Sportakkoorden al een mogelijkheid om vrijwilligers te laten scholen. Daar zijn we erg blij mee.

Ook zeggen we hartgrondig “ja” op de vraag van het CDA op de vraag of we geloven in meer en betere samenwerking tussen verenigingen. Wij gaan deze samenwerking dan ook op meerdere wijzen faciliteren in de vorm van procesbegeleiding via NOC/NSF en/of regievoering vanuit het landelijke sportakkoord en/of door de inzet van buurtsportcoaches als verenigingsondersteuners. Wij geloven in duurzame samenwerking tussen verenigingen. En een omnisportvereniging kan daar zeker een bijdrage aan leveren.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Maashorst Vooruit pleit voor een integraal onderzoek naar speelveldjes/speelfaciliteiten in onze gemeente en indien nodig een aanpassing en/of realisatie van (extra) faciliteiten. In het kader van harmonisatie van beleid is actualisatie van het speelbeleid voorzien medio 2023. Hierin worden deze aspecten meegenomen. Participatie is uiteraard onderdeel van dit traject. Met betrekking tot de vraag van Jong Maashorst over de herontwikkeling van de skatebaan, kunnen we melden dat we de eerste ontwerpen hebben opgesteld. Deze worden nu verder uitgewerkt. Zoals eerder gemeld, zal uw raad gevraagd worden een budget voor de uitvoering beschikbaar te stellen. Dat gebeurt naar verwachting in maart 2023. Op het moment is vanuit veel kernen vraag naar een pumptrack. We nemen deze vragen integraal mee in de ontwikkelingen.

Maashorst Vooruit vraagt of er beleid is op natuurontwikkeling en aanplant van nieuwe natuur. In ons bestuursakkoord hebben we al aangegeven veel waarde te hechten aan vergroening van onze gemeente. Hierbij spelen factoren als gezondheid, recreatief medegebruik en klimaatdoelstellingen een belangrijke rol. Daar ligt geen beleid aan ten grondslag, want dit is vertaald in een uitvoeringsprogramma. Daarin krijgt een sterke groene dooradering vorm tot in de wijken. Waar mogelijk is deze ook gekoppeld aan grotere groeneenheden in het buitengebied, met name aan het natuurgebied De Maashorst. Versterking van de buitenrand van dit natuurgebied is daarbij ook aan de orde. Dat doen we enerzijds om het recreatieve medegebruik te stimuleren en faciliteren, en anderzijds om ook de natuurwaarden te versterken, onder meer door het vasthouden van grondwater.

Verder worden ook jaarlijks delen van de openbare ruimte, inclusief openbaar groen, door groot onderhoud opgepakt en gerenoveerd. Daarbij spelen we, zoals Maashorst Vooruit vraagt, al zo veel als mogelijk in op de huidige behoefte aan klimaatadaptieve maatregelen en biodiversiteit. In 2023 wordt een kaderstellende notitie opgesteld. Daarin geven we aan hoe die behoefte zo goed als mogelijk ingepast kan worden bij uitbreiding en aanpassing van de openbare ruimte. Daarbij sluiten we zoveel mogelijk aan op landelijke, provinciale en regionale richtlijnen om koppelkansen te benutten.

De gezamenlijke ontwikkeling van recreatie en natuur in natuurgebied De Maashorst wordt niet ter discussie gesteld, zoals UdenPlusLanderd veronderstelt. Recreatie is en blijft een belangrijke pijler van natuurgebied De Maashorst, zoals ook in het bestuursakkoord is opgenomen. Vanwege afspraken met de partners en de dringende behoefte bij de uitvoering aan een actueel plan, wordt het IBeP (Inrichtings- en BeheerPlan) geactualiseerd, vooruitlopend op een nieuwe gebiedsvisie. De gebiedsvisie wordt de komende maanden opgesteld en daar gaat momenteel een uitgebreid participatietraject aan vooraf. Als hierin andere of nieuwe uitgangspunten worden opgenomen die van invloed zijn op de inrichting en het beheer van het natuurgebied, dan wordt het IBeP hierop aangepast.

Economische ontwikkeling natuurgebied

Participatie blijft een belangrijk onderdeel van de ontwikkelingen in natuurgebied De Maashorst. UdenPlusLanderd vraagt zich af wat de stand van zaken is met betrekking tot Team Maashorst en de rol van de gebruikersraad. Het cluster *Natuurgebied De Maashorst* is gevormd en operationeel. De gebruikersraad adviseert het cluster gevraagd en ongevraagd over operationele en uitvoerende onderwerpen. Zo adviseert zij over het inrichtings- en beheerplan, maar ook over de gebiedsvisie. De gemeente betreft het advies van de gebruikersraad bij haar besluitvorming. We waarderen de inzet van deze vrijwilligers zeer en investeren in de verhouding door in te zetten op goede communicatie, ambtelijke ondersteuning en bestuurlijke aandacht bij vergaderingen. Recentelijk is ook een onafhankelijk voorzitter benoemd voor de gebruikersraad.

PROGRAMMA 6. SOCIAAL DOMEIN

Integrale aanpak

Het CDA vraagt om bij de subsidiëring en planvorming vanuit verschillende invalshoeken en domeinen te kijken. Dat in deze tijd een integrale werkwijze en een brede blik op de problemen nodig is om tot een goede aanpak te komen, onderschrijven we van harte. Dit sluit ook aan bij de kernwaarden van onze organisatie en heeft blijvend onze aandacht. U ziet dit terug in bijvoorbeeld de ambitie- en kadernota cultuur, waarin ook aandacht is voor het sociaal domein. Meedoen aan culturele activiteiten zorgt immers voor sociale contacten, kan mensen uit eenzaamheid halen, heeft een positief effect op de gezondheid, draagt bij aan het gevoel van veiligheid, zorgt voor samenhang binnen een gemeenschap en heeft ook nog eens een lerende component. Daarnaast heeft cultuur meerwaarde voor een aantrekkelijke leefomgeving en een gunstig vestigingsklimaat.

Jongerenwerk

Ons jongerenwerk biedt laagdrempelige ondersteuning aan jongeren in hun ontwikkeling door contact te maken, te signaleren, motiveren, opvoeden en activeren. Compass is een belangrijke samenwerkingspartner op het gebied van veiligheid en het voorkomen van overlast door jongeren. Jong Maashorst vraagt of Compass voldoende capaciteit heeft om de veelheid aan taken uit te voeren. De fractie vindt dat er ook voldoende aandacht en tijd moet zijn voor positieve en leuke activiteiten. Dit standpunt delen we. Daarom worden in deze begroting extra middelen gevraagd voor de uitbreiding van het ambulante jongerenwerk en de activiteiten rondom Join Us.

Compass heeft daarmee voldoende capaciteit om de verschillende taken uit te voeren.

Armoedebeleid

Verschillende fracties stellen vragen over het armoedebeleid en de schuldenproblematiek. Door de inflatie en de hoge energieprijzen staat de bestaanszekerheid van veel inwoners behoorlijk onder druk. In ons bestuursakkoord staat dat een krappe beurs geen belemmering mag zijn om mee te doen. Ook willen we ervoor zorgen dat we onze inwoners die in armoede leven goed in beeld hebben, zodat zij optimaal gebruik kunnen maken van voorzieningen en we hen kunnen helpen om zo snel mogelijk uit hun achterstandssituatie te raken. Dit worden uitgangspunten van het nieuwe armoedebeleid dat voor het zomerreces van 2023 af moet zijn. In december van dit jaar staat een raadsinformatieavond gepland. We willen dan graag input ophalen bij uw gemeenteraad. In het nieuwe armoede- en schuldenbeleid verleggen we de focus ook veel meer naar preventie en vroegsignalering. Het is belangrijk om te voorkomen dat er problematische schulden ontstaan. We moeten veel meer gaan inzetten op financiële zelfredzaamheid. Het nieuwe beleid en de uitvoering ervan gaan we natuurlijk ook met onze ketenpartners en inwoners vormgeven.

Het nieuwe armoedebeleid is nog in de maak. Daarom is nog niet duidelijk wat de financiële vertaling ervan gaat zijn. Om die reden zijn er geen extra middelen voor opgenomen in de begroting. Overigens zijn de meeste minimaregelingen een opneemregeling. Dit betekent dat er geen budgettair plafond is vastgesteld. Als er veel meer aanvragen komen dan verwacht, kan dit leiden tot een overschrijding van het begrote budget. Dit zal dan worden vermeld in de bestuursrapportage.

Dat we aan de slag gaan met nieuw armoedebeleid, betekent overigens niet dat we op dit moment niets doen. In aanloop naar de herindeling is al een aantal onderdelen van het armoedebeleid geharmoniseerd. Zo is het kindpakket voor de gemeente Maashorst vastgesteld. Daarin zijn voorzieningen opgenomen die ervoor zorgen dat kinderen mee kunnen doen. Hierbij zorgt Stichting Leergeld voor financiële ondersteuning voor binnen- en buitenschoolse activiteiten en het Jeugdfonds Sport en Cultuur zorgt ervoor dat kinderen kunnen deelnemen aan een sport- of cultuuractiviteit. Daarnaast zijn de beleidsregels bijzondere bijstand aangepast. Daarin is onder meer de laptop- en rugzakregeling opgenomen, speciaal voor de kinderen die voor het eerst naar het voortgezet onderwijs gaan. Zij krijgen eenmalig een bijdrage om een laptop en rugzak te kopen.

Voor volwassenen is vorig jaar de regeling collectieve zorgverzekering voor minima geharmoniseerd. Onze inwoners kunnen kiezen uit twee zorgverzekeraars die beide twee goede pakketten aanbieden, waarbij de gemeente een deel vergoedt in de vorm van bijzondere bijstand. Daarnaast kunnen inwoners gebruik maken van het activiteitenfonds.

Het CDA vraagt in hoeverre het college zicht heeft op verborgen armoede. Doordat er vaak sprake is van schaamte bij mensen in een armoedesituatie, vragen zij niet om hulp. Hierdoor is het lastig om alle inwoners die in een armoedesituatie verkeren in beeld te krijgen. Bij het vormgeven van het nieuwe armoedebeleid willen we inwoners betrekken die gebruik maken van minimaregelingen. Om zo van hen te horen wat wij kunnen doen om de drempel voor het vragen om hulp te verlagen. Daarbij denken we aan het vrij toegankelijk beschikbaar maken van ondersteuning bij financiële vraagstukken in de wijken.

Integrale uitvoeringsteams

We hebben uw raad dit jaar geïnformeerd over de wachttijden bij de Toegang en de wachttijden voor een afspraak met onze consultants. Naar aanleiding van deze informatie vraagt Jong Maashorst of er voldoende geïnvesteerd kan worden in het integraal werken en de kwaliteit van zorg. We hebben de nodige aandacht voor integraal werken. Door de druk lukt dat nog niet altijd optimaal.

Sterke sociale basis in wijken en kernen

Jong Maashorst en PRO vragen of we bereid zijn om structurele middelen vrij te maken voor een sterke sociale basis in de wijken en kernen. In de begroting 2023 zijn incidentele middelen gevraagd om de transformatie naar wijkgericht werken vorm te geven. We benutten 2023 om de inzet die naar wens verloopt te continueren en een duurzame aanpak op te stellen voor een sterke sociale basis vanaf 2024. In lijn daarmee zullen we in de begroting 2024 een aanvraag voor structurele middelen indienen.

Of we als college voorstander zijn van een buurtgebonden budget om de saamhorigheid van buurtgenoten, buurtzorg en de sociale leefbaarheid van een buurt op een hoger plan te brengen, vraagt UdenPlusLanderd. Het is nu nog te vroeg om daar een uitspraak over te doen. De afgelopen jaren hebben we zowel binnen de voormalige gemeente Landerd als Uden op verschillende wijzen ervaringen opgedaan met wijkgericht werken en participatie binnen de wijk/kern. Mede op basis van deze ervaringen en visie voor de toekomst ontwikkelen we in

2023 een nieuw beleid en bijbehorende aanpak op wijkgericht werken, passend bij Maashorst. De suggestie van een buurtgebonden budget nemen we mee in de overwegingen.

Het CDA vraagt of het college inzicht heeft in de effectiviteit van preventieprogramma's op verschillende terreinen. Je weet natuurlijk nooit helemaal zeker wat er gebeurd zou zijn als je niets had gedaan. Wel zijn er steeds meer methoden om zicht te krijgen op resultaten, zoals de impactmeting van het Netwerk van Voorzieningen. We zetten ook interventies in die door het Nederlands Jeugd Instituut positief beoordeeld zijn op effectiviteit. Een voorbeeld hiervan is Stevig Ouderschap, dat wordt aangeboden door de GGD.

Ouderen

In het kader van het integraal masterplan ouderenbeleid vraagt het CDA of het college bekend is met de verplichte integrale woon-zorgvisie en wat de verhouding is tussen beide. We zijn zeker bekend met de verplichting om eind 2023 een integrale woon(zorg)visie te hebben. Zo'n visie gaat over alle kwetsbare inwoners, ongeacht leeftijd, maar heeft de focus op volwassenen. De visie richt zich op zelfstandig wonen, al dan niet met begeleiding en/of in combinatie met vormen van zorg. Het integraal masterplan ouderenbeleid gaat over veel meer elementen dan alleen wonen. Bij de uitwerking van deze documenten is 'wonen' het koppelvlak tussen het masterplan ouderenbeleid en de woon(zorg)visie.

Scootmobielstalling

In de begroting staat een offerte voor het uitbreiden van scootmobielstallingen in Odiliapeel, Volkel en Uden. Maashorst Vooruit vraagt waarom er geen middelen zijn opgenomen voor het uitbreiden van scootmobielstallingen in Reek, Schaijk en Zeeland. De offerte in de begroting is gemaakt op basis van een inventarisatie die we samen met Area hebben gemaakt. We hebben ook contact met woningcorporatie Mooiland over de seniorencomplexen in Reek, Schaijk en Zeeland. Er is onlangs een inventarisatie gemaakt en in deze kernen blijken bij twee complexen stallingsproblemen te zijn. Deze informatie was niet tijdig beschikbaar om mee te nemen in de offerte (wens). Uiteraard nemen we deze twee locaties wel op in het totale project om een uniforme aanpak te hanteren voor de gehele gemeente Maashorst.

PROGRAMMA 7. VOLKSGEZONDHEID, MILIEU EN DUURZAAMHEID

Volksgezondheid

Hoe we zonder extra middelen het huidige aanbod aan zorg denken te behouden en tegelijkertijd een goed nieuw preventiebeleid kunnen starten, vraagt de SP. In 2023 gaan we aan de slag met nieuw gezondheidsbeleid. Pas als dit beleid af is, hebben we de financiële vertaling ervan in beeld. Niet al het nieuwe beleid vraagt om extra middelen. Wellicht is het ook mogelijk om met een herverdeling van bestaande budgetten nieuwe beleidsdoelen te behalen.

Milieubeheer

Het CDA vraagt zich af wat de mogelijkheden zijn om binnen de APV beperkende geluidsnormen toe te passen bij evenementen. Het evenementenbeleid in Maashorst moet nog worden geharmoniseerd. Dat is op dit moment in voorbereiding. We nemen hierbij niet alleen kwantitatieve maatregelen mee en een beperking van het aantal evenementen met verruimde geluidsnormen, maar ook het vaststellen van de geluidsnorm.

Energie

Goed georganiseerde en functionerende energiecoöperaties zijn essentieel om aan de beleidseisen over lokaal eigendom te kunnen voldoen. We kunnen Maashorst Vooruit dan ook melden dat we op dit moment in gesprek zijn met de bestaande energiecoöperatie Uleco over structurele ondersteuning, samenwerking en professionalisering.

Groen Links vraagt zich af hoe Maashorst nog meer een partner kan zijn in energieopslag. In de uit te werken wijkuitvoeringsplannen in navolging van de transitievisie warmte gaat ook de opslag van energie uiteindelijk een rol spelen. Ondertussen lopen landelijke onderzoeken en pilots om de toepassing van deze opslagmogelijkheden te concretiseren. We luisteren aandachtig mee en gaan in gesprek met initiatieven rondom opslag van energie. Ook binnen onze gemeente lopen namelijk al succesvolle projecten rondom energie én warmteopslag. Daarnaast wordt opslag van energie in het addendum grootschalige opwek ook aangemoedigd.

We werken mee aan initiatieven voor (groene) waterstof als potentiële energiedrager wanneer die zich voordoen. Dus ook als een initiatief voor een waterstoftankstation of leidingnetwerk zich aandraagt, zoals het CDA vraagt. We gaan echter eerst actief aan de slag met andere technieken om onze bebouwde omgeving en mobiliteit te verduurzamen.

Er wordt gewezen op het belang van een onafhankelijke transitie-manager. Om zijn/haar taken te waarborgen, geven we hem/haar – in antwoord op de vraag van Maashorst Vooruit - een duidelijke opdracht en zo duidelijk mogelijke randvoorwaarden mee. De speelruimte van de transitie-manager is daarmee aan de voorkant direct duidelijk.

Transitie landbouw

In antwoord op de vraag daarover van Jong Maashorst, laten we u weten dat er diverse gesprekken worden gevoerd met ondernemers die willen stoppen met hun veehouderij en/of willen omschakelen naar andere bedrijfsvoering, al dan niet in de agrarische sector. Vaak gaat het dan om het RO-vraagstuk. Een exact aantal is moeilijk te geven, een schatting is dat het om ca. 10-20 ondernemers gaat. De gesprekken variëren van oriënterend tot concreet en van gestopte bedrijven tot actieve bedrijven die nadenken over een andere invulling. Daarnaast verwijzen wij ook ondernemers door naar andere instanties waar we mee samenwerken zoals VAB-impuls, Groen Ontwikkelfonds Brabant en AgriFoodCapital.

Jong Maashorst vraagt zich ook af hoe het college omgaat met duurzaamheidsbeleid in het buitengebied in het kader van Agroforestry. Deze ontwikkeling zou als concept een rol kunnen spelen in de transitie van de landbouw. We staan open voor nieuwe duurzame

bestaansmodellen in het landelijk gebied. In Maashorst zijn al enkele ondernemers hiermee aan het pionieren, met wie we actief in gesprek zijn.

Klimaatakkoord

We antwoorden de SP dat naast de huidige budgetten in de begroting voor uitvoering van het Klimaatakkoord we vanaf 2023 structurele en substantiële aanvullende middelen uit de Rijksbegroting verwachten. De hoogte en verdeling van deze gelden zijn echter begin 2023 pas duidelijk. Dan maken we ook een vertaling naar wat dat betekent voor inzet van (extra) capaciteit. Daarnaast is duurzaamheid een thema dat in het DNA van onze organisatie moet gaan zitten. De inzet en het bereik is soms breder dan wat een bedrag uit kan drukken. Denk bijvoorbeeld aan het inbouwen van duurzaamheidsmaatregelen in aanbestedingen.

Verduurzaming woningen

We zetten verder in op verduurzaming van onze woningen, bijvoorbeeld met De Energiehulp (voorheen: de Klusbus). Het gros van de mensen die in aanmerking komen voor kleinere energiebesparende maatregelen door De Energiehulp weten we te vinden. Daarin kunnen we Groen Links geruststellen. We benaderen deze mensen gericht en persoonlijk via de voor hen bekende kanalen in het sociaal domein, zoals wijkteams en woningbouwcorporaties. Ook zijn mensen in beeld via de toegekende energietoelagen en/of vroegsignalering in het kader van de schuldhulpverlening.

Vliegbasis

Wij delen de zorgen van het CDA over de leefkwaliteit rondom vliegbasis Volkel. Wij volgen de ontwikkelingen rondom vliegbasis Volkel dan ook nauwgezet. Daarbij gaat onze aandacht nadrukkelijk uit naar gezondheidsaspecten inclusief geluidsbeleving. Een leefkwaliteitsfonds is een sympathiek gebaar, maar dat moet dan ook doeltreffend zijn en meerwaarde hebben. De portefeuillehouder gebruikt de komende periode om ontwikkelingen rondom de vliegbasis nader af te stemmen met betrokkenen. Daarbij gaat het zeker om het bespreekbaar maken van de overlast.

Afval

In het bestuursakkoord is een gratis stortbon benoemd als beloning voor het goed scheiden van afval. Het doel van een stortbon is op de raadsinformatieavond 29-9-2022 (harmoniseren afvalbeleid) concreter gedefinieerd tot 'het scheiden van afval stimuleren en de kosten voor de inwoner verlagen'. Naast deze doelen van een stortbon, zullen enkele randvoorwaarden hiervoor nader uitgezocht moeten worden. Er zijn op dit moment nog twee manieren van inzamelen: er ligt een milieustraat in onze gemeente Maashorst en een in Oss. Vanzelfsprekend hebben wij zeggenschap over het te voeren beleid en de tarieven in Maashorst. Maar voor een gelijkwaardig beloningssysteem moet de harmonisatie eerst met Oss verder uitgewerkt worden.

We zijn blij met de door u uitgesproken steun tijdens de informatieavond om een hoge mate van duurzaamheid te verwerken in ons afvalbeleid. Het scheiden van afval middels een sorteermachine behoort in theorie tot die mogelijkheden. Hier loopt in de regio Eindhoven, Helmond, Meijerijstad en Geldrop-Mierlo al een onderzoek naar. Een van de tussentijdse conclusies is dat hun hoeveelheid restafval en al aangevuld met Oss, Maashorst en Bernheze nog niet toereikend zal zijn om een sorteerinstallatie in onze regio rendabel te kunnen realiseren. Omdat het onderzoek al loopt en medio 2023 wordt afgerond is een voortrekkersrol voor Maashorst op dit moment geen reële kans.

Gezien de harmonisatie die op het gebied van afvalverwerking nog plaats moet vinden, zou Jong Maashorst ook graag zien dat de mogelijkheid voor de aanschaf van een afvalsorteermachine wordt onderzocht. We zijn blij dat er ten aanzien van nieuw afvalbeleid

grote behoefte is om duurzaam te werken. Het scheiden van afval door een sorteermachine behoort in theorie tot die mogelijkheden. Hier loopt in de regio Eindhoven, Helmond, Meijerijstad en Geldrop-Mierlo al een onderzoek naar. Een van de tussentijdse conclusies is dat de hoeveelheid restafval in Brabant niet toereikend zal zijn om een sorteerinstallatie rendabel te kunnen realiseren. Omdat het onderzoek al loopt en medio 2023 wordt afgerond, is een voortrekkersrol voor Maashorst op dit moment geen reële optie.

PROGRAMMA 8. VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

Vergunningen, toezicht en handhaving (VTH)

Het CDA vraagt hoe het college omgaat met meldingen van overlast door sportverenigingen en met vergunningverlening. Alle meldingen over overlast worden geregistreerd. Die zijn goed in beeld. Wanneer zich overlast voordoet en die overlast ook wordt gemeld, dan gaan we in gesprek met betrokkenen en werken we aan een oplossing. Bij vergunningverlening kijken we zorgvuldig naar alle vastgestelde wettelijke regelgeving en daar toetsen we aan.

Verder vraagt het CDA naar de stand van zaken rond het motorcrossterrein. Het door u genoemde 'doorhakken van de knoop' is op dit moment nog niet aan de orde. We zijn in overleg met de provincie om te bekijken wat er binnen de huidige Verordening Ruimte mogelijk is. Afgelopen september heeft de gemeente nog vragen van de provincie beantwoord en zijn stukken aan de provincie toegestuurd. De lijntjes met de provincie houden we kort.

Maashorst Vooruit wil graag weten hoe we gaan handhaven als kantoorpanden op 1 januari het energielabel C niet hebben geregistreerd. De omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) gaat een aanvraag doen voor subsidie om extra capaciteit in te kunnen zetten voor energietoezicht. In overleg met de ODBN zullen in Maashorst controles worden uitgevoerd. Als bedrijven niet voldoen, krijgen zij een termijn om de situatie op orde te brengen.

UdenPlusLanderd vraagt wat het college wil doen voor de komst van een tweede supermarkt in Zeeland, maar dat laten we over aan de markt.

Wonen

De SP vraagt naar het initiatief van het college op het gebied van humane huisvesting van statushouders. Onze verwachting is dat Maashorst de taakstelling met betrekking tot statushouders ook dit jaar weer zal halen. Er lijkt nog een extra opgave op ons af te komen en daar anticiperen we nu al op door proactief het gesprek aan te gaan met de corporaties. De statushouders wordt goede huisvesting aangeboden. Dat mag niet ter discussie staan. Dat we er alles aan doen om humane huisvesting te organiseren, is meer dan duidelijk geworden door de crisisnoodopvang in Zeeland.

PRO roept het college op om duidelijkheid te geven aan inwoners over wat, wanneer en waar er gebouwd gaat worden. Zoals u weet, wordt hier hard aan gewerkt op basis van de versnellingsagenda wonen. Op dit moment loopt het woonbehoefte-onderzoek per kern. Daarover wordt u in Q1 van 2023 geïnformeerd. We gaan per kern prioriteren. Elk project krijgt een score op onderdelen, bijvoorbeeld de geschiktheid van de locatie, de kwaliteit van het programma en de snelheid waarmee de woningen gerealiseerd kunnen worden. Op basis van de prioritering en de behoefte bepalen we waarop we de beschikbare capaciteit gaan inzetten. Tijdens de informatieavond op 31 oktober aanstaande praten we u alvast bij over de stand van zaken van woningbouw. Daarbij komt uiteraard ook prioritering aan de orde.

Groen Links vraagt ons op om kritisch te blijven naar de ontwikkelaars wanneer het gaat over de speciale doelgroepen. De kwaliteit van het woningbouwprogramma weegt zwaar. We nemen uw oproep mee, maar weet dat dit sowieso altijd een belangrijk onderwerp is in het gesprek met de ontwikkelaars. U wordt op 31 oktober bijgepraat over de weging van woningbouwprogrammering bij prioritering.

Wat de toekomstige bestemming van De Garf en het oude gemeentehuis in Zeeland is, zo vraagt ons UdenPlusLanderd. In het bestuursakkoord is opgenomen dat 'vrijkomende gemeentelijke panden' worden omgevormd naar (sociale) woningbouw. Dat is dus het uitgangspunt als we gaan onderzoeken wat de best passende bestemming is.

De gezamenlijke structurele aanpak met stakeholders, waarnaar Maashorst Vooruit vraagt, is onderdeel van de versnellingsagenda wonen. De samenwerking met externe partijen staat hier nadrukkelijk in vernoemd. Dit wordt ook al opgepakt en er zijn al werkafspraken gemaakt. Verder wordt er ook gevraagd naar de stand van zaken rondom de Akkerwinde. Ook een vraag van Maashorst Vooruit. Nadat Akkerwinde III in 2021 heeft stilgelegen, komt er weer beweging in dit project. Daar zijn we blij mee. Het initiatief ligt op dit moment bij de ontwikkelaar. CPO De Bonkelaar is een initiatief in Schaijk waar men flexibele woningen wenst te realiseren. Maashorst Vooruit vraagt ook omtrent dit initiatief naar de stand van zaken. Dit initiatief staat in relatie tot en wacht dus op duidelijkheid over de verplaatsing van Jonkergouw. Die duidelijkheid is er op dit moment nog niet.

Jong Maashorst vraagt naar het perspectief van de kerken in Volkel en Odiliapeel. Dat perspectief is op dit moment nog niet helder. Uiteraard is de insteek een passende herbestemming te vinden.

CDA vraagt naar de mogelijkheden om over plannen en visies meer te communiceren. Extra communicatie via kranten is niet realistisch. Er worden jaarlijks namelijk meer dan 2000 stukken gepubliceerd die daarvoor in aanmerking zouden komen. Dat is voor inwoners ook onoverzichtelijk. Op verschillende manieren maken we informatie openbaar, bijvoorbeeld op overheid.nl, gemeentemaashorst.nl, maashorstaanhetwoord.nl en de samenvatting van bekendmakingen in de weekbladen. Daarnaast delen we informatie via onze social media-kanalen. Op dit moment wordt ook een campagne uitgerold in de mfa's en dorpshuizen om mensen te helpen bij het vinden van online informatie over bekendmakingen die voor hen relevant zijn. In onze ogen is dit effectiever dan meer papieren publicaties of het inrichten van een informatiecentrum.

UdenPlusLanderd vraagt naar de impact van de woondeal voor Maashorst. De komende maanden wordt de op rijksniveau afgesloten woondeal verder uitgewerkt naar een regionale woondeal. Hierin worden nadere afspraken gemaakt met gemeentes. Zodra deze afspraken helder zijn, kunnen we de impact aangeven. Wat wel al helder is, is een streven naar meer sociale huur- en betaalbare woningen. Het doel van de woondeal, versnelling van woningbouwproductie voor de juiste doelgroepen en per kern bekeken, sluit aan bij de ambitie van Maashorst.

Of we als college bereid zijn om een doelgroepenverordening en een vereveningsfonds sociale woningbouw in het leven te roepen, zo vraagt het CDA. Op dit moment wordt er gewerkt vanuit bestaand beleid om woningbouw te versnellen. Mochten we daarbij constateren dat we instrumenten missen om verder te versnellen, dan komen de doelgroepenverordening en een vereveningsfonds in beeld.

Het CDA vraagt ook naar de stand van zaken aangaande de zesde pijler, tijdelijke woningen op tijdelijke locaties. Tot op heden is vooral gewerkt aan versnelling van reguliere woningbouwprojecten. Als op korte termijn de resultaten van het woonbehoefte-onderzoek bekend zijn, wordt helder welke hiaten er tussen vraag en aanbod nog te dichten zijn. Inmiddels zijn er wel al contacten gelegd met woningbouwcorporaties over realisatie van tijdelijke

woningen. Echter, de levertijd van tijdelijke woningen is flink opgelopen, dus ook die processen hebben de nodige doorlooptijd.

De SP stelt dat we minder investeren in wonen bij de gemeente Maashorst. Dat ligt echter wat genuanceerder. De investering in het totale programma 8 is voor 2023 nagenoeg gelijk aan die van 2022. Echter, binnen dat programma vindt er een verschuiving plaats. In 2022 is 2,5 miljoen geïnvesteerd in Wonen en Bouwen, in 2023 is dat 3,3 miljoen.

Jong Maashorst stelt een vraag over het grondbeleid en de te realiseren starterswoningen. Het grondbeleid komt in de eerstvolgende cyclus op de agenda van de raad. Strategische verwerving van gronden, bijvoorbeeld om redenen van programmatische behoefte, is een beleidsinstrument waarover we als college onder voorwaarden kunnen beschikken. Het instrument 'zelfbewoningsplicht' wordt al toegepast op de verkoop van gemeentelijke percelen. De vraag of dit toegepast kan worden bij ontwikkelaars, wordt in 2023 opgepakt. Dit is al aan de orde geweest in de commissievergadering van 13 oktober jongstleden.

Op dit moment is er geen geld beschikbaar voor korting op bouwgrond voor sociale woningbouw, zoals de SP vraagt. De sociale grondprijs zal echter nog wel dit jaar op de agenda van uw raad komen naar aanleiding van een aangenomen motie. Uitgangspunt hierbij is een realistische sociale grondprijs waardoor een korting niet nodig is.

Omgevingswet

In reactie op de vraag van Maashorst Vooruit laten we weten dat het uitstel van de Omgevingswet bij lopende initiatieven leidt tot meer tijd om de reguliere bestemmingsplanprocedure af te maken. Nieuwe initiatieven die al in het kader van de verwachte Omgevingswet worden voorbereid, kunnen alsnog mee in de normale bestemmingsplanprocedure.

De vraag van UdenPlusLanderd of de Omgevingswet verlichting brengt, is lastig te beantwoorden. We bereiden ons zo goed mogelijk voor op de komst van de Omgevingswet en dat is het maximale wat we kunnen doen.

Het CDA vraagt hoe het college kijkt naar de huidige locatie van de sportvelden in Volkel als mogelijke toekomstige locatie voor woningbouw. Op dit moment wordt er door Volkelaren gewerkt aan hun visie op de kern van Volkel, die we als bouwsteen mee zullen nemen in onze omgevingsvisie. Vanuit de omgevingsvisie wordt integraal gekeken naar mogelijke toekomstige locaties voor wonen en sport.

PROGRAMMA 9. BESTUUR EN DIENSTVERLENING

Ontmoeten

Zowel CDA als UdenPlusLanderd constateren dat er in Uden-Zuid geen MFA is en vragen ons naar de plannen voor deze wijk als het gaat om ontmoeten en aanbieden van diensten. Daarnaast vraagt UdenPlusLanderd zich af of er naast Uden-Zuid nog andere wijken zijn die geen MFA hebben. We gaan in 2023 een onderzoek doen naar de behoeften en noodzaken per wijk/dorp. Dus niet alleen in Uden-Zuid, maar in geheel Maashorst. Dit doen we samen met inwoners, scholen, maatschappelijke groeperingen en ondernemers. De resultaten hiervan zijn leidend bij de oplossingsrichtingen. Uiteraard betrekken we uw raad hierbij.

Participatie

Hoe we in de komende jaren moeten omgaan met majeure projecten en participatie als er nog geen beleid ligt, vraagt Jong Maashorst zich terecht af. We werken momenteel al hard aan nieuw participatiebeleid. Dit maakt onderdeel uit van het project Maashorstagenda/

participatiebeleid, waarover we met u in gesprek zijn gegaan tijdens de raadsinformatieavond op 20 oktober jongstleden. De verwachting is dat het participatiebeleid in het derde kwartaal van 2023 kan worden vastgesteld. Anticiperend daarop werken we aan het verder optimaliseren van een participatieve aanpak van projecten. Hiermee wachten we niet tot het te ontwikkelen beleid klaar is. Aan de hand van participatieadviezen wordt in de projectplannen aandacht besteed aan de invulling van een adequaat participatietraject op maat, als onderdeel van een projectplan. Ervaringen die hierin worden opgedaan, zijn mede input voor het nog op te stellen participatiebeleid

Ook de SP vindt het belangrijk dat inwoners worden gehoord en dat zij zich gehoord voelen. De fractie betreurt het dat initiatieven als de G1000 van 8 jaar geleden geen herhaling hebben gekregen en vraagt ons hoe we daar tegenaan kijken en wanneer dergelijke initiatieven verwacht mogen worden. Op dit moment zijn we bezig om het project Maashorstagenda/participatiebeleid uit te rollen. In dit project zijn en gaan we in gesprek met de inwoners en het maatschappelijk middenveld om een Maashorstagenda samen te stellen, waarin de behoeftes en opgaves voor de kernen/gebieden in beeld worden gebracht. In samenspraak met de inwoners zullen we daarna bezien hoe de focuspunten van deze Maashorstagenda participatief tot stand gebracht kunnen worden: een samenwerking en samenspel tussen inwoners, inwonersplatforms en gemeente. Doel van dit project is om een nieuwe participatieve dynamiek in de samenleving te laten ontstaan, waarbij inwonersparticipatie en overheidsparticipatie hand in hand gaan.

We zijn en gaan daarnaast in gesprek met organisaties die zich in de voormalige gemeenten Uden en Landerd bezig hebben gehouden met het ondersteunen en faciliteren van initiatieven van inwoners. Denk aan de initiatiefgroepen in de kernen van de voormalige gemeente Landerd en aan organisaties als UdenaardeToekomst en het Udenfonds. We streven ernaar om het stimuleren en faciliteren van initiatieven van onderop verder te ontwikkelen en aan te jagen.

Evaluatie bestuur

We zijn graag bereid om in te gaan op het voorstel van het CDA om begin volgend jaar met de raad het eerste jaar van deze bestuursperiode en de nieuwe gemeente te evalueren. Naast de evaluatie die al door Berenschot wordt uitgevoerd (u bent al over de eerste bevindingen geïnformeerd), wordt u ook structureel via de planning&control-cyclus over alle relevante zaken geïnformeerd. We stellen ons voor met het Presidium te verkennen op welke wijze en op welk tijdstip de door u bedoelde evaluatie het meest doelmatig gestalte kan krijgen.

Digitalisering

Maashorst Vooruit stelt dat onze dienstverlening steeds meer wordt ontsloten door digitalisering. Maar digitalisering moet volgens de fractie geen doel op zich worden; het moet ondersteunend zijn. Daar zijn we het helemaal mee eens! Wel kan het helpen om onze dienstverlening te verbeteren in een steeds digitalere samenleving. Het contact met onze inwoners staat altijd voorop. Daarbij is zeker ook aandacht voor de minder digitaal vaardige inwoners.

PROGRAMMA 10. BEDRIJFSVOERING EN INKOMSTEN

Bedrijfsvoering

We zijn het met PRO eens dat de ICT-omgeving integraal bekeken moet worden vanuit de diverse afdelingen. We hebben een enorme ICT-operatie ondergaan met de fusie van twee gemeenten. Deze wordt dit jaar afgerond. Er is slechts een beperkt aantal verstoringen opgetreden vergeleken bij andere fusies. Wél zijn er enkele verstoringen opgetreden buiten onze invloed als gevolg van verbouwingswerkzaamheden en 'veroorzaakt' door externe leveranciers. Hier worden integraal maatregelen op getroffen. Daarnaast voert ICT in kader van het programma *De basis op orde* diverse projecten uit die de continuïteit verder moeten verbeteren. Dit wordt uiteraard integraal aangepakt. Vanuit onze kernwaarde 'open gemeente' zijn we transparant naar de buitenwereld wanneer er om welke reden dan ook een verstoring optreedt.

In antwoord op de vraag van PRO erkennen we dat onze ambities zeer hoog zijn. Eerlijkheid gebiedt te zeggen dat de basiscapaciteit in ons formatieplan niet voldoet om alle opgaven op te pakken. Vandaar dat we voor verschillende opgaven additionele middelen vragen aan uw raad. Daarmee kunnen we tijdelijk extra capaciteit inhuren om deze werkzaamheden te verrichten of om werk van onze eigen medewerkers over te nemen, zodat zij de tijdelijke klussen kunnen oppakken. Of dit werkelijk voldoende is om de veelheid aan taken volledig en tijdig uit te voeren, heeft onze voortdurende aandacht. Als prioritering in taken of extra capaciteit nodig is om het werk aan te kunnen, voeren we daarover overleg met de directie en als het nodig is komen we er bij uw raad op terug. Daarnaast gaan wij het functieboek met formatieplan in het eerste kwartaal 2023 evalueren en op basis daarvan mogelijk met een voorstel naar uw raad komen. Met de kennis van dit moment en bijbehorende vooruitzichten verwachten we de reguliere en aanvullende opgaven, inclusief het bestuursakkoord, uit te kunnen voeren.

We erkennen dat er soms veel van onze medewerkers wordt gevraagd. Gelukkig zien we door hun grote loyaliteit ook op alle fronten een verbetering in onze dienstverlening. Onderdeel daarvan is een cultuurtraject, waarnaar het CDA ons vraagt. Het doel is dat medewerkers zich onderdeel voelen van gemeente Maashorst. Ze werken volgens de organisatiefilosofie en passen in hun manier van werken onze kernwaarden toe. Inwoners herkennen daardoor in alle werkzaamheden onze manier van werken en worden door alle medewerkers vanuit dezelfde grondhouding (kernwaarden) geholpen.

Treasury

We zijn bekend met de mogelijkheid om nieuwe kapitaallasten die voortvloeien uit nieuwe investeringen te dekken vanuit een afschrijvingsreserve die gevoed wordt door de algemene reserve, waarnaar het CDA vraagt. Hierdoor kunnen we een structurele dekking creëren. Het nadeel is dat er bij het einde afschrijvingstermijn geen dekking is geregeld voor de betreffende vervangingsinvesteringen. Gezien de situatie nu, vinden we het instellen van een afschrijvingsreserve niet noodzakelijk.

In reactie op de vraag van de SP erkennen wij dat we een gezonde maar ook hoge weerstandscapaciteit hebben. Overigens is het niet zo dat wij dit weerstandsvermogen bewust vasthouden op deze hoogte. We bekijken samen met de auditcommissie en de accountant hoe we de algemene reserve, wat incidenteel geld is, structureel kunnen inzetten. Hierdoor zal het weerstandsvermogen afnemen. De mogelijkheden van structurele inzet van de algemene reserve zijn echter helaas beperkt. De toezichthouder (provincie) controleert heel streng of er geen incidentele middelen structureel worden ingezet. Overigens speelt dit 'probleem' landelijk bij meer gemeenten. De SP doet ook enkele suggesties om het weerstandsvermogen te verlagen. Het uitgangspunt van het college is dat we een financieel gezonde weerstandscapaciteit op de langere termijn behouden. Ondanks het feit dat we op de korte termijn een hoge weerstandscapaciteit hebben, verwachten we - met de kennis van nu - in 2026

en verder behoorlijk te moeten interen op onze reservepositie. Hierbij kunt u denken aan het instellen van een afschrijvingsreserve.

Daarnaast kunnen we de SP mededelen dat inkomsten en uitgaven in onze begroting al op elkaar zijn afgestemd. Het beleid is om zo veel als mogelijk kostendekkend te werken. Hierdoor is een korting op de afvalstoffenheffing wat ons betreft geen optie.

Hoewel we de oproep van PRO begrijpen om een deel van de Algemene Reserve te oormerken voor het voorkomen van schulden en armoede, zien wij die noodzaak nu nog niet. Tijdens de raadsvergadering van 20 oktober jongstleden heeft u een dergelijke maatregel (bijzondere bijstand energielasten) al vastgesteld. Nu ook het Rijk financiële compensatieregelingen beschikbaar heeft gesteld, denken wij dat dit voorlopig afdoende is.

Tot slot vraagt de SP aandacht voor de financiering van onderhanden werken en ze vraagt om voorstellen om het incidentele geld dat hiervoor is gereserveerd anders te besteden. Wij wijzen de SP erop dat het bij onderhanden werken (investeringskredieten) niet gaat om incidenteel geld. Uit de kredieten komen namelijk kapitaallasten voort (rente en afschrijving) die ten laste worden gebracht van het structurele begrotingssaldo. Als een krediet niet meer noodzakelijk is, zal het krediet (en de bijbehorende kapitaallasten) vrijvallen via een van de planning & control-producten. Ook is het kritisch beoordelen en het afsluiten van kredieten een vast onderdeel van het jaarrekeningtraject.

Communicatie

Een verkorte weergave van uw algemene beschouwingen (zoals door uw fracties aangeleverd) wordt/is gepubliceerd op de gemeentelijke informatiepagina's in de lokale weekbladen in week 43.

Vervolg

Behandeling van de Programmabegroting 2023 vindt plaats op 3 november vanaf 15:00 uur tijdens de begrotingsraad.

Bijlagen

Geen

Maashorst, 25 oktober 2022

Burgemeester en wethouders van Maashorst
de secretaris, de burgemeester,

drs. D. van Deurzen

drs. P.L.A. Rüpp